

Nadchodzi druga rocznica tragicznej śmierci Beksińskiego. Chcę ją uczcić zapoznaniem publiczności mojej wirtualnej galerii z jeszcze jedną formą jego twórczości, z fotografią. Choć chronologicznie to właśnie przez fotografię wszedł on do sztuki, tak się złożyło, iż dopiero teraz mogę opublikować jego zdjęcia. Tę formę twórczości Beksiński uprawiał w latach pięćdziesiątych. Potem zaczął głównie rysować i rzeźbić, by przejść w drugiej połowie lat sześćdziesiątych do malowania olejnych obrazów na płycie pilśniowej, a w latach 90 i 2000-cznych do grafik i fotomontaży komputerowych. Mimo, iż fotografia była jego pierwszą formą styczności ze Sztuką przez duże S, od razu zajął w niej poczesne miejsce. Świadczy o tym ilość nagród, które uzyskał na różnych międzynarodowych pokazach. Mało tego, do dzisiejszego dnia jego zdjęcia nic nie straciły na oryginalności mimo wszystkiego, co się w tej dziedzinie zdarzyło na świecie od tego czasu. Choć z punktu widzenia narzędzia różnią się od malarstwa, prace te są już jego zapowiedzią w tym sensie, iż nie są to nawet najbardziej udane reportaże, a wyłączenie kompozycje formalne. W tych kompozycjach postacie i twarze ludzkie są zaledwie rekwizytami, których ustawienie, naświetlenie i kadrowanie mają bezpośrednio, bez mediacji jakiegokolwiek opowieści, prowadzić do sedna, to znaczy do wrażenia piękna.

Jego modelami była najczęściej żona i inni bliscy, którzy go otaczali za czasów młodości w rodzinnym Sanoku. Lecz mimo, iż są oni w fotografii Beksińskiego tylko pretekstem do gry w formę, to nie jest to fotografia „zimna”. Wręcz przeciwnie, prócz odczucia piękna poprzez grę form, stara się ona również poruszyć najgłębsze uczucia w psychice widza. Bo choć w tamtych latach Beksiński był jeszcze młodym człowiekiem, jego sztuka już wtedy krążyła wokół lęku przed śmiercią, o której przez całe życie chciał zapomnieć nieustannie o niej mówiąc.

Nadmieniam, że oryginalne pozytywy zdjęć, które dziś przedstawiam, znajdują się w Muzeum Narodowym we Wrocławiu.

Piotr Dmochowski

Luty 2007-01-16